

Lain rinforzar il Grischun per l'avegnir!

Stimadas votantas e stimads votants

Nagin chantun na vegn a strada senza gulivaziun da finanzas per sias vischnancas. Quai vala pir da dretg per il Grischun. Las differenzas finanzialas tranter nossas vischnancas èn inevitablmain fitg grondas. Enconuschentmain na funcziuna la gulivaziun da finanzas vertenta dal Grischun, che datescha da l'onn 1958, betg pli en moda optimala. Pertge betg? Malgrà ils gronds sforzs finansials ed administrativs è l'effect da gulivaziun fitg pitschen. Per las vischnancas cunvegner dad esser e restar pitschnas e povras. Il foss tranter las vischnancas ritgas e las vischnancas povras daventa adina pli grond. Uschia vegnan per exempel bleras vischnancas deblas en la periferia sfurzadas d'auzar lur pes da taglia, quai che augmenta anc pli fitg lur dischavantatgs dal lieu. La necessitad d'agir è gronda ed incontestada.

Senza ina gulivaziun da finanzas efficazia stuessan bleras vischnancas finanzialmain deblas auzar anc pli fitg lur pes da taglia e na pudessan gnanc pli survivor a lunga vista. Il chantun stuess surpigliar adina dapli incumbensas communalas e restrenscher la libertad da las vischnancas da fixar lur pes da taglia. L'autonomia communal giess pli e pli a perder, quai che chaschunass il pli grond donn gist tar vischnancas fermas. Questas vischnancas profitan la finala il pli fitg d'ina gulivaziun da finanzas solidarica, er sche singulas vischnancas donaturas na pajan betg gugent las contribuziuns a favur da las vischnancas deblas.

La resistenza cunter il project da votaziun deriva – betg dal tuttafatg nunspetgadamain – cunzunt or dal ravugl da las vischnancas las pli fermas en il chantun. Ellas crititgeschan la nova gulivaziun da finanzas cun ina pluna arguments ch'èn cumprovadain fauss. Quai n'è ni solidaric ni sincer. Uschia n'èsi per exempel betg vair ch'il chantun e bleras vischnancas finanzialmain deblas stuessan auzar lur pes da taglia pervia da la nova gulivaziun da finanzas. Il chantun ha gia garanti ils meds finansials necessaris. Er las 11 vischnancas che profitan actualmain da la gulivaziun da finanzas, perdan bain lur privilegis speziels, vegnan dentant sustegnidas er vinavant sufficientmain tras la nova gulivaziun da finanzas.

Tras la votaziun dals 28 da settember avain nus la schanza da remplazzar noss sistem actual tras in sistem che correspunda al temp dad oz. Il sistem suonda ils princips da la gulivaziun da finanzas da la confederaziun. Sco gia auters chantuns avant nus avain er nus surpiglià ils princips d'in sistem renconuschì ed adattà quels a noss basegns. Il volumen da la nova gulivaziun da finanzas è equilibrà tant per las vischnancas donaturas sco er per las vischnancas retschavidras. Las vischnancas finanzialmain fermas pajan maximalmain 20 pertschient da lur surpli d'entradas. Quai è fitg moderà, sch'ins considerescha che per exempel las vischnancas las pli ritgas dal chantun Turitg ston dar giu fin 80 pertschient da lur surplus.

In gea per nus tuts

Cun in gea ils 28 da settember rinforzain nus la capacitad da prestaziun da las vischnancas e dal chantun. La regenza ed il cussegl grond (cun 97 cunter 4 vuschs) recumondan d'acceptar la refurma da la gulivaziun da finanzas. Lain sustegnair ina regulaziun che promova cun mesira las vischnancas dischavantagiadas e che procura a medem temp ch'il chantun e las vischnancas finanzieschian las incumbensas existentas en moda cunvegnera. Quai sa paja per nus tuts.

*Cussegliera governativa Barbara Janom Steiner
Scheffa dal departament da finanzas e vischnancas*